

AFH (1)

afh: Bir şeyin safhı, eni ve yanı demektir. Yüzün *safhı*, kılıcın *safhı* ve *taşın safhı* gibi. Temel anlam bu olmakla beraber örfte

afh

kınamayı bırakmaktır ki aftan da üstün olan bir hoş görüdür. Cenabı Hak:

“Kitap sahiplerinden çoğu gerçek kendilerine besbelli olduktan sonra sırf içlerindeki kıskançlıktan ötürü sizi imanınızdan sonra küfre döndürmek isterler. Allah emrini getirinceye dek affedin, hoş görün. Şüphesiz Allah her şeye gücü yetendir.”

(Bakara: 109)

buyurmuştur. Bazen insan affeder ama safh etmez (hoş görmez).

“Şimdi sen güzel bir hoşgörü ile hareket et!” (Hicr: 85), *“Siz, aşırı giden bir kavim oldunuz diye, sizi uyarmaktan vaz mı geçelim?”* (Zuhr

uf: 5),

“Şimdi sen onlardan geç ve ‘Size esenlik (dilerim)’ de!”

(Zuhruf: 89),

Kitabı *teaffuh etmek*, sayfaları gözden geçirmektir. Muafaha da açık eli karşıdakine uzatmak yani tokalaşmaktır.

Af ve hoşgörünün dindeki yeri

Kur’ân-ı Kerîm’in birçok âyetinin sonunda, özellikle kulların hatâsından, yanlış davranışından söz eden âyetlerin sonunda Allah’ın affı, rahmet ve mağfireti vurgulanır. Kullar da af ve mağfirete teşvik edilir. Bunun için iniş sırasına göre Kur’ân’ın 3. sûresi olan Müzzemmil Sûresinde: *“Allah’tan mağfiret dileyin, çünkü O, çok bağışlayan, çok esirgeyendir”* (Müzzemmil: 20)

buyurularak Allah’tan mağfiret dileme emredilmiş, Allah’ın ğafûr (bağışlayan), rahîm (esirgeyen) sıfatları vurgulanmıştır.

İnsan hatâ eder. Fakat hatâsında ısrar etmemeli, Rabbinden af ve mağfiret dilemelidir. En’âm Sûresinde Allah Elçisine, Allah’ın rahmetinin bolluğunu, hatâlarından dönüp uslanan kimseleri bağışlayacağını mü’minlere bildirmesi emredilmiştir:

“Âyetlerimize inananlar, sana geldikleri zaman: *“Size selâm olsun, de, Rabbiniz, kendi üzerine rahmeti yazmış(yaratıklarına acımayı prensip edinmiş)tir. Sizden kim, cehâletle (kapislerine kapılarak) bir kötülük yapar da sonra ardından tevbe eder, uslanırsa muhakkak ki O, bağışlayandır, esirgeyendir.”* (En‘âm: 54), *“O’dur ki kullarından tevbeyi kabul eder, kötülüklerden geçer ve yaptıklarınızı bilir. İnanan ve iyi işler yapanların dileklerini kabul eder; lütuf ve kereminden onlara, daha fazlasını da verir. Kâfirlere gelince: onlara da çetin bir azâb vardır.”* (Şûrâ: 25-26)

Âyetlerde Allah’ın, kullarının tevbesini kabul buyurup günâhlarını affedeceği vurgulanmak suretiyle umut aşılana insanlar, tevbeye yöneltilmektedirler. *“Sonra Rabbin şunlardan yanadır ki, cehâletle kötülük işlediler, sonra onun ardından tevbe ettiler, uslandılar. Bütün bunlardan sonra Rabbin, elbette bağışlayandır, esirgeyendir.”* (Nahl: 119)

(devamı yarın..)